

GAZETA HUNEDOAREI

ORGAN INDEPENDENT CULTURAL, SOCIAL ȘI DE INFORMAȚII

ABONAMENTUL :

pe un an . 100 Lei || pe 3 luni . 25 Lei
pe 6 luni . 50 Lei || un exemplar 2 Lei

APARE SĂPTĂMÂNAL

SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

ADMINISTRAȚIA :

Deva, Strada Regina Maria 12

Un om.

Există în America obiceiul, că oamenii să pună rămășag pro sau contra, ori de câte ori la ordinea zilei este un fapt mai deosebit. Dacă afacerea pașapoartelor s'ar fi petrecut acolo, cu toată patima americanilor pentru acest fel de distracții, nu s'ar fi găsit poate nici unul să creadă că ea poate fi mușamalizată. Dacă însă obiceiul americanilor l'ar avea românii, sunt sigur că nu s'ar fi găsit nici unul care să pună rămășag, măcar un officos leu românesc, că justiția putea atinge simandicoasele persoane care au jucat un așa de „strălucit“ rol în despuerea țărănilor emigranți, de sdrențele cu care s'au prezentat în „audiență“ pentru a li-se mijloci — contra cât se putea mulge de la fiecare — câștigarea pașapoartelor. Ce vrei? Așa s'a stabilit aici între Tisa și Nistru credința că legile sunt făcute numai pentru plebe, dar în nici un caz nu pot atinge pe domni.

Iată însă că spre uimirea tuturor și în ciuda acestei credințe „simandicoasele persoane“ au fost băgate la dubă. De necrezut!

O văzurăm și pe asta, se miră tot creștinul cu simțul realității și toți își pun întrebarea :

Cum se poate? iar cei cu musca pe căciulă care în credința că la „ai noștri“

se poate face orice, fără teamă de răspundere și care și-au închipuit tot deauna porțile pușcării așa de ruginite, încât nimeni nu le va putea deschide în fața lor, au început să tremure.

Dacă însă cetitorul își aduce aminte că tot sub ministeriatul la justiție al d-lui Mărzescu, au mai înfundat pușcării unii de „ai noștri“ care în calitate de președinți pe la reforma agrară în Basarabia socotiseră și ei de, ca oamenii, că găina de unde scurmă de acolo trebuie să . . . ciupească și că tot așa au pățit unii președinți de prin Dobrogea și apoi unii președinți ai zemstvelor din Bălți și încă unii cu pașapoarte de prin Brăila, atunci pare că ar putea desprinde din acestea, că d-l Mărzescu ar fi hotărât, contra tradiției, să-i tundă pe rudă pe sămânță.

Se mai desprinde din această acțiune a ministrului justiției și o altă constatare pe care de și veche, puțini chiar dintre liberali o cunosc. Sunt, și au fost în trecut și mai mulți, în acest partid, un grup de oameni care în toată vremea au făcut o politică desinteresată și cinstită, oameni pricepuți și buni români, care prin cunoștințele și munca lor stăruitoare au ridicat prestigiul acestui partid, dându-i posibilitatea să dețină frânele guvernării mai tot timpul și mai sunt încă un al doilea grup

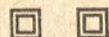
care au profitat de munca priceperea și prestigiul celorlalți, pentru a se socoți deasupra celor cu meritul, creindu-și popularitate în sânul partidului, prin tolerarea tuturor felurilor de ilegalități și abuzuri productive.

A fost în totdeauna o luptă aprigă între aceste două tabere din sânul partidului liberal și ea ar fi dus la ruptură, chiar la recenta venire la guvern a partidului, dacă cei dintâi n'ar fi trebuit din anumite considerente, să țină seamă de singura punte care le mai leagă, șeful.

Faptul se confirmă prin acțiunea d-lui Mărzescu, care frânge gâtul celor cu popularitatea, ori de câte ori îi prinde cu mâta'n sac.

Ar trebui numai să aibă grijă ca prin pereții închisorilor să se bată cue cu vârful ascuțit, pentru ca atunci când îi bagă acolo, pe cei de care vrea să curețe partidul, să nu mai pățească cum a pățit cel cu pașapoartele și să nu între cuiul și încă ar mai trebui ca așa cum a dat pete cei din Basarabia, Dobrogea și regat, să dea o raită și aici la noi peste munți, dar nu mai înainte de a instala o fabrică întreagă de cue.

Al. Mănciulescu.

Dura lex sed lex.

de Al. Mănciulescu.

(Continuare.)

— Cum n'ai făcut nimic spurcatule? Da ce minte pădurarul, cari este funcționar de stat? Să nu mai crâncești, că-ți mai fac și un proces de insultă în izirciul funcțiunei. Las că vă învâț eu omenie. Ați venit de la războiu cu fumuri? Vi le scot eu prin piele! . . .

Bateria electrico-nervoasă a d-lui plutonier odată descărcată prin palma ce aplicase lui Călin, autoritățile se așezară la masă, pentru a încheia convenitul procesul-verbal și zădarnice au fost rugămintele lui Călin. Traista cu buretele care alcătuiau corpul delict, împreună cu Gheorghe Călin care fusese prins asupra delictului de contravenție, luară drumul spre oraș, unde jandarmul caporal avea să-i predea la parchet, împreună cu procesul-verbal și raportul secției de jandarmi. De aici — până la cercetarea cauzei — Călin trecu la arestul preventiv, iar actele însoțite de corpul delict, rămăseră la greșă.

La parchet sunt însă multe cercetări mai urgente și mai grave de cât contravențiile la legea bureților și de aceia trecură săptămâni și luni întregi și cauza lui tot nu se rezolvase. între timp, Gheorghe Călin oia lung între

zidurile închisorii și i se strângea inima de durere gândind la ceea ce lăsase acasă.

— Doamne, cum pot fi oamenii atât de răi — gândi Călin. Cum nu putuseră lacrimile și nefericirea lui să înmoaie inima nici unuia din cei câtor le-o spusese? Și nici domnii aceștia mari de la oraș nu erau mai buni. Cum puteau ei pentru un burete să semene atâta jale și amar în inima lui și a lor lui. De când se știa, nu se atinsese de nimic al altuia și cât de fericit se simțea el atunci când încordându-și mușchii, isbea cu ilăul în ferul înroșit, iar gologanii se adunau unul după altul pe policioara de sub icoană. Ce bine era atunci! Doda și Leanca aveau de toate câte le trebuiau și el văzând mulțumirea lor, era atât de fericit. Plecase apoi la război și odată cu plecarea, intrase și lipsa în bordeiul său. Femeia se îmbolnăvisese și tot rostul lui era acum stricat. Ce vor fi făcând ele acum fără nici un ajutor?

La ce se mai întorsese oare? De ce din atâtea gloanțe câte roiseră pe lângă el, nu-l nimerise nici unul? Bărem n'ar mai ști acum amarul și chinul de acasă. Acolo se sbăteau amândouă în lipsă, boală și sărăcie, iar el viu nevătămat, nu le putea ajuta nici de cât, pentru că-l închiseră. Și pentru ce doamne! Pentru un burete. Cine mai și știuse că e oprit să culeagă bureți. Ori era numai așa o

păreră a pădurarului? De ce ar și fi oprit oare stăpânirea să se culeagă bureții? De nu ploua, ei nu se făceau și dacă nu-i culegea nimeni, se uscau ocolo în pădure. Cu o traistă de bureți care nu folosesc nimănui de nu-i culege el sau alt nevoiaș ca dânsul, și-ar fi vindecat pe Doda și atunci încetul pe încetul, ar fi putut să-și refacă făurăria. Ah! cum n'ar mai isbi el cu barosul, pentru a le vedea din nou mulțumite ca atunci.

Afară începuse să fulgue. Trecuse deci o vară și toamna întreagă de când era închis, gândi Călin, când văzu apărând acești vestitori ai timpului care încălzește sărăcimea de foame și-i strânge genunchii la gură de frig. Oare mai trăește Doda și cum va fi ducând-o ea pe frigul de afară? Cine avea să le aducă lor un gătej, pentru ca să-și încălzească mădularele slăbite de boală și nemănecare?

— Cu ce-am greșit eu Doamne! — gemu Călin cu mâinile împreunate la furca pieptului când gândul îl duse din non la bolnava lui.

— O! Doamne, tu care m'ai scăpat de urgia războiului, nu lăsa răutatea omenească să-mi nefericească familia!

Și un plâns cu sughituri, care pe măsură ce vroia să le stăpânească, icneau mai din adânc, începu să-i frământă pieptul.

Cauzele greutății vieții și remediile ce se impun.

De: I. M.
(Urmare.)

Numărul celor nemulțumiți nu este mare fiindcă toți ar simți grija materială a prezentului ori viitorului apropiat ci peurcă partea cea mai mare nu se mulțumește numai cu atât. Ei privesc cu invidie pe cei parveniți și se simt nenorociți că au scăpat ocaziunea de-a face o învârteală la timp și mai caută ocaziunea unei norocoase conjuncturi, când cred că mai pot repara o eventuală greșală. Pe de altă parte este ceata celor speculați, care trăește din amintirile trecutului și în nădejdea unui viitor mai bun, deci în prezent tot nemulțumiți și ei.

Între acestia se găsesc și salariații. Era vreme, înainte de războiu, când un funcționar și mai ales în serviciu statului, era considerat ca om lipsit de grijile materiale și astfel independent în acțiune, putând a servi numai binele obștesc. Azi prisosul economic al statului s'a epuizat, trecând în mâinele particulare o parte, la cea mai mare nimiciindu-se cu totul. Refacerea merge greu, că cei care s'au înfruptat din bunul public nu sunt controlați cum și pe ce calp sau folosit de strimtoarea statului, pentru al despoia, ear pentru a se restabili echilibrul fără acest control, ar trebui o administrație cinstită timp mai îndelungat, făcută de oameni puși la adăpostul grijii traiului. Fără funcționari plătiți în raport cu scumpetea, nu se poate închipui o asanare morală, care trebuie să premeargă pe cea economică. Cine va avea curajul a revizui averile câștigate în timpul războiului și a lua în interesul binelui general fără cruțare de acolo unde s'a îngrămădit prea mult și pe cale necinstită, dând acolo unde este lipsa mai arzătoare, a salvat țara. Sau expropriat pământurile bogătașilor și s'au împărțit celor care-l muncesc, în interesul unei producțiuni mai intenzive. Statistica ar avea cuvântul să constate întru cât s'a putut realiza acest scop, singurul care poate justifica procedura. Ear dacă nu se produce mai mult, care sunt cauzele, căci nu se poate pune totul în sarcina vremii.

Se lucră cu zor la comercializarea întreprinderilor industriale în interesul unei producțiuni mai intenzive, dar nu se face nimic în interesul organizării producțiunii agricole. Privirile lacome sondează bogățiile subsolului, căci aș-

teaptă dividende grase, rentabile deci pentru investirea capitalului, ear solul, isvor al pâinii de toate zilele, este neglijat. Țăranul improprrietărit, în lipsă de capital se întoarce la metoda de cultură învechite, căci nu este cine să-l organizeze în obștii, punându-le la îndemână mașini, semințe și mai ales cunoștințele necesare unei culturi raționale a pământului. Cooperativele, care ar avea un rol de mare importanță economică, atât în organizarea producției, cât și în distribuirea ei, având menirea a lua concurență cu comerțul particular, de multe ori lipsit de orice scrupule, nu și îndeplinesc misiunea, fiind conduse și ele de principii de acapararea și de multe ori nici aceasta în interesul tuturor membrilor.

Libertatea comerțului, ca orice libertate prea mare, în lipsa unei concurențe cinstite și efectivă, care să fie busola de orientare pentru consumători, duce la robirea economică a lor. Ear aceasta pentru noi mai este și o chestie națională.

Deci cu funcționari suficient retribuiți, refacți cu mână de fier administrația tuturor resorturilor organizați grabnic producția economică, prin obștii economice țărănești și îndrumați cooperativele pe calea cea bună, atunci am pornit spre normalizare după spiritul vremii. Altcum ne pândește peirea.

SĂPUNUL
de toaleta
ELIDA
are renume
mondial

La isbucnirea durerii lui Călin, ceilalți pușcăriși simțiră un fior care le străbătu prin vine. Il știau liniștit, gânditor și mereu tăcut. Cunoșteau și povestea lui și multora din aceștia, care ar fi sucit gâtul unui om tot atât de liniștit ca pe al unui pui de găină, le veniră lacrimile în ochi. Năpasta este mai de compătimit, de cât ori ce altă nenorocire. Te știi nevinovat, cu conștiința împăcată și cu toate acestea societatea te condamnă, când tu nu i-ai stricat cu nimic.

Tovarășii încercară să-l mângâie fie care cum putea. Mai erau și alții necăjiți ca dânsul, spuneau unii, judecătorii îl vor găsi nevinovat și-l vor achita, ziceau alții, dar nici unul nu știa că nu de soarta lui îi păsa lui Călin. Cu el întâmplase ori ce, dacă legea trebuia să-l pedepsească pentru că luase un burete din pădurea care nu era a lui, dar de ce nu se gândeau la suferința celor de lângă care îl luaseră și al căror singur sprijin era?

Călin înconjurat de ceilalți se mai liniștise puțin și așezându-se pe margina laviței, plângea tăcut cu fruntea rezemată în palme, când ușa se deschise și în prag apăru șeful de post cu doi soldați.

Sosise ziua procesului lui Călin și sentințele cu baionetele lor ascuțite, îl conduseră la tribunal.

În sala unde se opriră pentru a aștepta să l cheme la judecată, era o lume întreagă de oameni. Țărani cu traista'n băș, femei care stăteau pe podele și-și alăptau pruncii, târgoveți care umblau forfota de ici până colo, cu câte un țăran după dânsii, unii eșeau, alții intrau pe ușile care dădeau din sala de așteptare în ale judecătorilor.

Călin nu vedea, și nu auzea nimic din cele ce se petreceau în jurul lui. Era mulțumit că în sfârșit îl vor judeca. Ceva dinnăuntru lui îi spunea că domnii aceștia care aveau să-l judece, vor înțelege că era nevinovat și că pe nedrept îl ținuseră închis până acum și-i vor da drumul acasă.

Ce făcuse el atât de rău, pentru ca să merite o asemenea pedeapsă? Nu l nu se putea ca oamenii aceștia luminați, să nu priceapă că el nu avusese vreun gând rău, când plecase de acasă spre a culege bureții, pentru care ar fi căpătat doctoriile pentru bolnava de acasă. Pădurarul și jandarmul erau niște haini cu inima împietrită, dar judecătorii nu se putea să fie la fel cu dânsii.

Din noianul de gânduri, Gheorghe Călin fu deșteptat de un domn tinerel cu mustața numai ca puful, cu figură blândă și surăzătoare, care eșind pe una din ușile multe ce dădeau în sala aceasta, venise drept la dânsul.

(Va continua.)

LOCALE.

Domnul avocat Elie Bufnea a ținut Duminică o conferință în sala teatrului, despre viața, cultura și obiceiurile japoneze.

Conferențiarul a reușit să redea destul de bine viața și obiceiurile acestei națiuni rezultat al principiilor religiei profesate și respectate atât de temeinic, în cât au creiat o atare disciplină socială care a ridicat din acest punct de vedere poporul japonez la o stare morală cu mult superioară multora chiar din cele europene.

Erudiția conferențiarului în materia conferinței a fost atât de vastă, în cât publicul a putut fi pe deplin edificat.

Scrisoare deschisă

Parchetului Deva.

În numărul trecut ziarul nostru arată că are informațiuni precise, asupra faptului că un perceptor fiscal care a delapidat câteva sute de mii, se găsește în libertate, de și Administrația financiară a înaintat dosarul cu constatarea delapidării. Este deci vorba de un fapt dovedit, asupra căruia nici urmă de îndoială nu poate fi. Încetători încă în inalterabilitatea justiției, ne-am mărginit atunci să atragem atențiunea Dv. asupra faptului.

Constatăm însă cu surprindere, că de și a trecut o săptămână de la publicațiunea trecută, nici un fapt nou nu a survenit, pentru a înălțura bănuiala că acei care au de veghiat asupra dreptului, bunurilor și siguranței personale garantate cetățenilor prin constituție, nu-și fac datoria. Ne miră cu atât mai mult faptul, cu cât constatăm un contrast între vorbe și fapte.

Mai păstrăm încă convingerea că parchetul va pași pe calea legilor din proprie inițiativă. Ne simțim însă obligați să-i atragem atențiunea că la neurmă vom aduce cazul la cunoștința parchetului general și ministerului justiției.

De o cam dată atât!

Domnul Mârzescu la lucru.

De ani de zile cetățenii gem sub presiunea atmosferei imorale în care ne sbatem. Ori ce „sus pus“ poate face în țara aceasta așa cum îl tae capul. Delapidatori de bani publici, se primblă cu mâinele în buzunare, pentru că a intervenit în favorul lor un „personagiu“. Comitetul de reformă agrară împarte sau lasă pământ la cine și cui îi place, desigur nu pe degeaba și pentru a putea face învârtelele falșifică registrele, etc, etc, etc, de zeci de mii de ori etc.

Iată însă că d-l Mârzescu vroind să curețe partidul de uscături, a început să le pună mâna în ceață. Continuă d-le ministru, căci te vor ridica românii în numărul zeilor.

Din descinderile ordonate de d-l ministru al justiției la Comitetul agrar se constată că s'au introdus în mod fraudulos în registre și contestațiuni după data legală de 28 Decemvrie 1922. Atragem atențiunea cetitorilor noștri interesați la aceasta, că toate acele contestațiuni sunt declarate falșe, întru cât ele au fost introduse în mod ilegal, de cei interesați.

— Adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura și cultura pop. român“ se va ținea în Arad, în zilele de 7, 8 și 9 Noemvrie a. c. La această adunare sunt convocați toți membrii asociațiunii, precum și toți iubitorii și sprijinatorii culturii poporului român.

† Iosif Wildt

Justiția română stă azi în fața unui mormânt proaspăt, care e merit să adăpostească pentru vecie osemintele pământești ale unui membru al ei. Gîia mută nu s'a rostogolit încă preste aceste oseminte, dar decedat ce se va rostogoli, a îngropat în întunecimile nepătrunse ale necunoscutului, trupul neînsuflețit, care a purtat în sine decenii de arăd cel mai cinstit suflet omenesc.

Rob al datoriei, fostul judecător și președinte de senat al Tribunalului Deva, nu s'a abătut nici pe un moment măcar dela principiul dreptății, cinstei și legalității.

Era par'că un călător străin în lumea de azi. Jur împrejurii valurile spumegânde ale decadenței generale de după războiu făceau ravagiile închipnite de mintea omenească. Pe toate terenurile vieții publice, directive noi, opuse celor cu cari ne-am născut și trăit până aci, începeau a încolți și a da roade. O furie nebună de îmbogățire și acapararea cuprinsese sufletele oamenilor. Totul părea, că iinde spre răsturnare a ce a fost până aci, totul părea că se preface și schimbă. Iar oamenii, cari nu sunt ei stăpâni pe cârmă vremii, cum zice vechiul cronicar, se prefăceau și ei și se lăsau duși de valuri. Căci deasupra capetelor tuturor atârna amenințătoare ziua de mâne și soarta urmașilor. Iar moravurile, cari începeau a se înstăpâni aveau o singură poruncă: bunăstarea proprie cu ori-ce preț și pe ori-ce cărări.

Bântue din greu aceste moravuri în țara noastră, precum poate că vor bătui la fel și în alte țări, formând o nouă concepție a lumii despre moravuri și morală. Concepția izvoră din o nouă stare de lucruri creată de nemilosul războiu. Astfel dat ne este a vedea azi alături de cele mai strălucite și pompoase palate, cea mai neagră și omorătoare mizerie.

Căci astăzi, durere nu vrednici și munca, nu caracterul și credința, ci învârteala și destoinicia de a te îmbogăți, domină sufletele muritorilor. Atot puternicia avutului împinge tot mai îndărăpi, valoarea adevărată a adevăratelor caractere și puteri de muncă. Și răsplata muncii cinstite e o batjocură, pentru acel ce își pune toată energia sufletului său în slujba unui ideal, altul decât averea.

Pușini dintre aceia, cari au îmbătrânit, ducând greul vieții în muncă grea și ostovitoare, o nsemuață parte a bătrânilor noștri, cărora nu le poate intra în minte această concepție nouă, direct spusă tuturor principiilor morale propagate de toate bisericile de pe pământ, propagate până azi de toate legile dumnezeiești și omenești — nu s'a putut și nu se pot împăca cu noile orândueli, cari încep a se înstăpâni. Unul dintre acești pușini a fost decedatul președinte de senat al Tribunalului Deva, Iosif Wildt. Nimic nu l'a putut abate dela calea lui cea dreaptă. Nici doruri de înălțare, străine de sufletul lui nobil, nici doruri de îmbogățire, nici momeli, nici perspective strălucite, nici măcar amara necesitate, nu l'au clătinat, ci

împărtea dreptatea, fie fi fost sărac sau bogat, fie fi fost atotputernic sau cerșetor cel ce caută dreptatea.

Timp de 34 ani cât a împărțit dreptate în județul nostru, par-că însași dreptatea se încuibase în personalitatea sa. Avea o singură măsură. Și aceasta o aplică la toți fără deosebire: legea și legalitatea.

De aceea părea străin uitat de vremuri pe aceste meleaguri, înflorite cu obiceiuri nouă.

Fie ca exemplul acestei nobile vieți, dispărută după o muncă de uriaș în neagră sărăcie, să formeze sămânța viguroasă a unei însănațoși și a moravurilor noastre ușoare din ziua de azi. Servească această figură nobilă, jertfă a datorinței, de exemplu fragedei noastre tinerimii, care acum începe a pătrunde în tainele acestei vieți pământești prea încărcată de păcate.

Fie-i memoria binecuvântată.

Dr. Simion Câmpean.

CULTURALE

Răboj perdut.

De: AL. MĂNCIULESCU.

(Continuarea.)

— Ai vândut grăul domnule primar? întrebă el ca să schimbe vorba de până atunci.

— Nu l'am vândut Gheorghieș. Il las pe mai târziu, că da de se mai urcă prețurile.

— Eu l'am dat, că n'aveam unde-l pune pe tot, dar mai am de dus încă vre-o două merțe lui Bercovici, că se puseră ploile și s'a făcut drumul greu. Mi-a trimis eri răspuns cu Petrea lui Cadăr că să i-l duc până la Sf. Paraschiva. Mai avem oare mult până atunci?

— Până când?

— Până la Sfânta Paraschiva.

— Și tu și eu! Da ce te grăbești așa? Las să înghețe, că îl duci mai ușor cu sania. Prea sunt desfundate drumurile acum de atâtea ploii.

— Nu, că mai am un rest de parale de luat și să mai târgui câte ceva pentru nevastă.

— O iei și pe Ilinca?

— Nu știu! Dar de ce întrebi — zise Fătu, căzând la banuială.

— Numai așa, pentru că o știu cu copil mic și cu vremea asta, de, nu-i prea bine să potnești cu copii mici la drum.

— Lui Gheorghieș Fătu întrebarea pumarului i se păru cam fără rost și-i merse ca un fer roș, prin inimă. Adică ce-l interesa pe dânsul dacă nevastă-sa merge la târg cu dânsul, sau rămâne acasă. Nu cumva?

Se sculă cam grăbit și plătind cărciumarului plecă. Hotărât lucru — gândi el — primarul are ce are cu Ilinca, de vroia să aștepte dacă nu cumva rămâne singură acasă. Parcă îl mai văzuse el și altădată dându-i târcoale când eșeau de la cărciumă.

Ba, stai nițel, acum pricepea el abia. Ce prost fusese. De aceia trecea primarul mai în toată ziua pe la poarta lui? Odată ba că se duce la școală, altădată la Brădescu, ba câte odată numai așa în susul satului. Și el să nu bage de seamă până acum? Imbrobodit, ori cum fusese?

Stai tu leică, îți arăt eu ție să mă faci de răs. Auzi să ajung eu să mă întrebă amantii tăi chiar pe mine, când ești singură acasă? Gândul acesta îl scoase pe Fătu cu totul din sărite și el iuși pasul.

— Mai dă încolo puiul cela de cuc. Ce tot îl ții mereu în brațe, de nu nu mai poți isprăvi nimic — zise el, intrând acasă și aruncând căciula pe un pat.

Ilinca se sculă de la vatră unde ședea cu copilul și se uită mirată la dânsul. Nu-i zisesese până acum nici o vorbă rea și nu-l văzuse încă mânios.

Când fu în picioare, Fătu trecu pe lângă dânsa și atunci un miros de băutură duhni în jurul lui.

— Ai fost la cărciumă? întrebă ea.

— Am fost și ce vrei! Doar n'am să-ți dau ție socoteală de ce fac

— Nu ți-am cerut socoteală Gheorghe, numai te-am întreat, continuă nevasta din ce în ce mai surprinsă.

— Am fost și ți-am aflat de purtări!

— ?

— Ce te uiți așa mirată la mine? Credeai că n'am să aflu? Ori crezi că n'am aflat că ai trăit și cu Matei ca fată și că nu știu că loaza asta pe care o ciuculești toată ziua este a lui? Să te duci să i-l duci acasă! Să nu-l mai vad în casa mea că intru'n păcat cu el!

— Da ce ai Gheorghe? — rosti femeia speriată, văzând pe Fătu atât de tulburat.

— Culcăte puțin Gheorghe — continuă ea, crezând că bărbatul luase un pahar mai mult.

— Ce? țipă el repezindu-se la dânsa.

— Ce am? Să mă culc pentru ca să-ți vie primarul cât voi dormi, hai! Să ești din casa mea destrăbălat-o și să te duci la Matei ori la primar, la care vrei. Hai, pleacă!

La răcnetele lui Fătu, copilul începu să țipe așa că Ilinca zăpăciă de isbucnirea neașteptată a bărbatului și de țipetele copilului, neștiind ce să facă, eși afară cu copilul în brațe. Fătu eși și el și încuind ușa zise către nevastă.

— Să te duci de unde ai venit, cu odrasla cu tot — și plecă pe poartă afară.

Ilinca îl așteptă în zadar până seara târziu. Fătu nu se întoarse și ea trebui să se culce prin vecini. Abia a doua zi seara văzând că nu mai vine, se duse la soacră să-i dea deștire și să-i spună ce se întâmplase.

(Va urma.)

In atențiunea cetitorilor noștri.

Având în vedere speșele mari ce avem cu editarea gazetei, sunt rugați cu insistență toți acei On. Domni și Doamne, cari primind gazeta noastră, nici până azi nu au achitat încă costul abonamentului, să binevoiască a achita acest cost, trimițând banii la adresa Administrației. Deva, Str. Regina Maria Nr. 12.

Săpunul preferat de gospodină este
Săpunul Schicht Marca „CERB”
 curăță admirabil și este extrem de spornic

Adevărul.

Ca în multe alte părți la ministerul comunicațiilor s'a descoperit un furt de câteva zeci de milioane. Nu mai miră pe nimeni. Ocupația de căpetenie a privilegiaților este aceasta doar.

Pe când însă despre Terente, Mantu etc. care nici n'au furat zeci de milioane și-și expuneau viața când își exercitau meseria, ziarele, presa noastră, care are pretenția să moralizeze opinia publică și s-o orienteze, tunau și fulgerau, ascultați numai cum relatează despre capul bandei care a furat zecile de milioane de la comunicații:

„Frauda s'a comis în înțelegere cu câteva „personalități“, etc.“

Apoi d-le redactor al Universului, pentru care bandiții sunt personalități, Vă foarte mulțumim de moralizare. Adică întru cât „personalitățile“ care fură cu mânuși, trebuiesc tratate altfel de cât un Terente oarecare?

De ce nu le spui și numele ca să-i cunoască țara?

Mănculescu.

INFORMAȚIUNI.

— Mercuri, în 29 l. c. fiind ziua nașterii M. S. Reginei, la Tedeumul ținut în biserica ort. din loc au luat parte reprezentanții autorităților, armatei și elevii școalelor.

— Hymen. Dșoara Urania Pollatoș din Focșani cu d-l Constantin Vulpescu, jud. de tribunal în Deva, își vor serba cununia în 2 Nov. a. c.

Dșoara Irina Golea și d-l Aron Aftergut din Deva, își vor serba căsătoria în 9 Nov. a. c.

— Alegerea biroului pentru camera de industrie și comerț s'a făcut Duminecă, în 26 l. c., alegându-se de secretari dnii Filimon și Onișiu; șef de birou d-l L. Cseh; archivar d-l Nádasy, iar ca dactilografă dșoara Crișan.

— Din 1 Ianuarie 1925 va fi obligator sistemul metric pentru toate mărfurile importate în țară din străinătate.

— Din județ. Atragem atențiunea celor în drept, că notarul cercual a confiscat luntrea cu care satul Balata trecea la Deva. Orașul este astfel amenințat să rămâe fără lapte, de oare ce oamenii nu pot ocoli pe la Șoimuș, spre a aduce laptele, drumul fiind prea lung.

— Profesorul Mănculescu predă lecțiuni.

— Programa concertului de pian al d-lui Leon Freund, care se va ținea în 4 Nov. a. c. este următorul: Beethoven: Sonata op. 90; Schumann: Fantazie; Sibelius-Brahms: Romanțe; Mozart: Ala turca; Liszt: Venezia et Napoli; Brahms: Scerzo; Liszt: Leggerese; Grünfeld: Fantazie.

— Știri dela Cinema „Amor“. În zilele de 1 și 2 Noemvrie se va rula seria I. a filmului „Fii Satanei“ sau „Championul de football“, în 14 acte. În rolurile principale cu cei mai îndrăzneți artiști americani, ca Edith Johnson și William Duncan. — În ziua de 6 Noemvrie se va înscena seria II. a filmului „Fii Satanei“. În curând se vor rula cele mai bune filme, ca „Contesa de Belfast“ și „Păcătoșii“.

— Hoți la drumul mare. Pe șoseaua dintre comunele Ruși și Bretea au fost atacați de o bandă de hoți mai mulți meseriași, cari se reînforceau dela târgul din Hațeg. Hoții au fost însă puși pe fugă.

— Soldat dezertor. Poliția locală a deținut pe soldatul dezertor Micu Ioan, care dezertase dela regimentul seu din Târgu-Mureș.

— Un ordin ministerial interzice ținerea târgurilor în zi de Duminecă.

— Doamna Mănculescu predă lecțiuni de limba franceză pentru începători și de limba română pentru avansați.

— Blănăria Secheli lucrează prompt și conștiincios. Il recomandăm atențiunei publicului.

— Doamnă predă lecții în limba Franceză. Str. Aurel Vlaicu 19.

— Vrei să nu încărungi? Folosește vestitul Regulator de păr „CARBORIU“ care după scurtă folosință îi redă părului culoarea originală. Ung sticla 25 lei. Prepară: Farmacia lui Aladár Erős Deva.

— Jefuitori de vagoane. Au fost prinși și deținuți jefuitorii de vagoane Francisc Békés, care opera pe linia Simeria și Sighismund Matasai, care opera pe linia Pui-Petroșeni.

— Accident mortal. Individul Solomon Mihailescu din comuna Almașul mare, voind se treacă, împreună cu nevastă-sa, cu carul preste o vale inundată, carul a fost răsturnat, iar nevasta numitului, ajungând sub car, s'a înecat.

— Ca'n povești. Un mare învățat american, Fritz Haler, print' o conferință a sa, spune, că nu preste mult știința va descoperi prelungirea vieții omenesii până cam cătră o mie de ani. Ar fi brne, dacă totodată s'ar descoperit și un elixir contra scumpetei, desfrăunului și corupției de azi, căci între împrejurările actuale și viața de azi e prea mult, dar 1000 ani. Brrr...!

Giranți: I. Sântimbreaan, I. Mihu, A. Mănculescu.

LOC DESCHIS. *)

Gazeta Hunedoarei

Deva.

Domnule Redactor!

Vă rugăm să ne publicați plângerea noastră. Noi dela venirea României-Mari am folosit ca pășune partea de sus de drumul țării a hotarului așa numit „Ducuri, Groapă și Lampotoc“ și acuma ne trezim că vine un inginer de ungar și ne zice că iau pășunea de la voi și o dau la alte sate.

A dat din pășunea noastră 30 jugăre ca arător la alte sate, iar la oamenii noștri, pământ care nu produce nimic, că odată l'a arat Baronul Kemény și l-a lăsat pustiu.

Acum ni-l dau nouă ca roditor, cu ajutorul judecătorei românești și a agronomilor.

Vai de noi, ce am ajuns, barem până acuma ne-a bajocurit și ne-a supt sângele străinii, acum ne vând ai noștri, dau-o Dzeu să se mai găsească și români, cari să ne asculte durerea noastră.

Acuma am găsit, că ar lăsat la Groful prelungă 200 jug. arabil, încă vre-o 10 jugăre, sub titlul neproductiv și cam 20—30 jugăre vatra Mureșului vechiu, care n'are Nr. top. așa i-s'a lăsat fără de lege cam 40 jugăre și vre-o 1 o jug. sub titlu de intravilan.

I-a mai dat încă comisia 17 jugăre pășune și nouă ne-a dat pășune pe dealul viilor, care numai bolovani și n'are apă nimic și trebuie să trecem cu vitele tot prin locul Grofului.

Am făcut rugare în chestia aceasta și la Ministrul Domenilor și am cerut anchetă, că de ce i-a lăsat 10 jugăre sub titlul neproductiv iar 20—30 jugăre vatra Mureșului, am cerut măsurarea lui. Am cerut se ni-se deie pășunea ce vreau s'o ieie înapoi, și să dea oamenilor săraci loc arător de roadă, dela calea bradului, din cele 30 jugăre ce i-a dat.

Noi am fost cu plângerea asta și la D-l Prim-pretor, D-l Subprefect, dar se vede că nu ne pot ajuta. Dl. Prefect n'a fost acasă.

Ne rugăm a trage atenția D-lor noștri, cari sunt l. cărmă, căci atunci când au lipse de noi

le stăm în ajutor, acuma se ne steie și D-lor, că știi că Românul ține minte, și mărturisim, că noi nu eșim din pășune.

Doară aude Dl. Dr. Groza, că dlui e la pământuri, doară ne face dreptate. Cum a luat Dl. Moldovan din Ilia dacă a fost lipsă tot pământul dela lojica de ce se nu-se ea și dela Groful nostru, dacă i-sa făcut judecată greșit fără dea și Dnii de lucrurile estea.

Vă rugăm a ne sta în ajutor, Dzeu, să vă plătească.

Mintia, la 17 Octomvrie 1924.

Cu stime: Nicolae Popa, M. Popa, Nicolae Podelean, Iosif Lupșca, Popa Aron, Iuliu Zaslotti, Iosif Podelea, Dumitru Petru, Cornea Login, Gicolot Topa, Iojă Petru, Raț Sărăfin.

* Redacția nu răspunde de cele de mai sus.

Cețiți și răspândiți

GAZETA HUNEDOAREI!

Lemne tăiate,

despicate și transportate
acasă se află la firma:

H. NUSZBAUM ȘI FIUL.

2 vagoane de șine a 5½ kgr. de vânzare până la 1 Nov. 1924.

INFORMAȚII LA ADMINISTRAȚIE. 46 1-2

O calită de negustor înfiat în fierărie și sticlăria necesară edificilor găsește aplicare imediată la Isac Neumann. Se cere cunoștința limbii române și germane.

STAMPILE

DE ARAMĂ ȘI CAUCIUC, STAMPILE
DE CIARĂ, VIGNETE GRAVATE,
TABLIȚE DE EMAIL ȘI
STAMPILE DE OȚEL

primește spre executare
precisă și cu gust și
liferează în timpul
cel mai scurt

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA

V. LAUFER, DEVA.

AFIȘAȚI

în

Gazeta Hunedoarei!